

Даниелын Ном — Гуравдугаар Дугаар

Давхар үзэгдлүүд

Jeff Pippenger

2023-11-25

Бид одоогоор Даниелын номд байдаг Левит хорин зургаагийн “долоон цаг”-ийн тухай авч үзэж байна. Нүдээ анихыг сонгосон хүмүүст энэ нь далд байдаг боловч, харахыг хүсэгчдэд энэ нь тэнд бий. Бид Даниелын наймдугаар бүлгийн арван гуравдугаар эшлэлээс эхэлнэ.

Тэгээд би нэгэн ариуныг ярьж байхыг сонсов. Тэгэхэд өөр нэгэн ариун, ярьж байсан тэрхүү ариунд хандан: Өдөр тутмын тахилын тухай үзэгдэл, мөн сүйрэлд хүргэгч гэм нүглийн тухай, ариун газрыг ч, цэргийг ч хөл дор гишгүүлэхээр өгөгдөх нь хэдий хүртэл үргэлжлэх вэ? гэж хэлэв. Даниел 8:13.

Энэ эшлэл “тэгээд” гэсэн үгээр эхэлж, Даниел өмнөх арван эшлэлд саяхан үзсэн эш үзүүлэгийн түүхийн үзэгдлээс ялган зааж байна. Бүлгийн нэг, хоёрдугаар эшлэлүүд нь Даниел энэ үзэгдлийг хүлээн авсан оныг тодорхойлж, мөн түүнийг Улай мөрний дэргэд хүлээн авсныг тэмдэглэдэг. Гуравдугаар эшлэлээс арван хоёрдугаар эшлэл хүртэл тэр эш үзүүлэгийн түүхийн үзэгдлийг “хардаг.” “Тэгээд” тэр асуулт ба хариултаас бүрдэх тэнгэрлэг яриаг “сонсдог.” Арван тавдугаар эшлэлд тэр саяхан “харсан” эш үзүүлэгийн түүхийн үзэгдэл юуг илэрхийлж байсныг эрж хайж эхэлдэг. Даниел гуравдугаар эшлэлээс арван хоёрдугаар эшлэл хүртэл “харсан” үзэгдэл болон түүний “сонссон” тэнгэрлэг ярианы хоорондын ялгааг танин мэдэх нь зайлшгүй чухал—учир нь эдгээр нь хоёр өөр үзэгдэл юм.

Харин та нарын нүд ерөөлтэй, учир нь тэдгээр нь хардаг; та нарын чих ч мөн ерөөлтэй, учир нь тэдгээр нь сонсдог. Матай 13:16.

Арван гуравдугаар ишлэл дэх асуулт нь: “Үзэгдэл хэр удаан үргэлжлэх вэ?” гэсэн бөгөөд “үзэгдэл” хэмээн орчуулагдсан үг нь арван зургаадугаар ишлэл дэх “үзэгдэл” гэж орчуулагдсан үгнээс өөр Еврей үг юм.

Тэгээд би Улай мөрний хоёр эргийн дундаас хүний дууг сонсов; тэр дуудаж, —Габриел аа, энэ хүнд үзэгдлийг ойлгуул,— гэж хэлэв. Даниел 8:16.

Еврейн хоёр өөр үгийг англи хэлний “vision” хэмээх нэг үгээр орчуулснаар Левит 26 дахь “долоон цаг” нь “илхэн атлаа нуугдсан” болжээ. Гэвч зөвхөн өнгөцхөн харж сэтгэл ханасан Библийн судлагчид эдгээр хоёр өөр еврей үгийг нэг л үг гэж үздэг бөгөөд тийн үйлдэх нь өөрсдийнх нь аюулд хүргэнэ.

“Гадаргууг нь өнгөцхөн гүйлгэн харах нь тун бага ашиг тустай. Үүнийг ойлгон ухаарахад тунгаан бодсон шинжилгээ болон чин үнэнч, ихээхэн хүч шаардсан судалгаа хэрэгтэй. Үгийн дотор гадаргуугийн дор нуугдсан үнэт хүдэрийн судал мэт үнэнүүд бий. Тэдгээрийг хүн алт, мөнгө ухаж олдгийн адил эрэн ухахад, нууцлаг эрдэнэсүүд илэрч олддог. Үнэний нотолгоо Ариун Бичээсийн дотор өөрт нь буй гэдэгт итгэлтэй бай. Нэг

эшлэл нь бусад эшлэлийг тайлах түлхүүр болдог. Бурханы Ариун Сүнс тэдгээрийн баялаг бөгөөд нууц утгыг дэлгэн нээж, үгийг бидний ойлголтод тодорхой болгодог: “Таны үгсийн нээлт гэрэл өгдөг; энэ нь энгийн хүмүүст ухаарал хайрладаг.”” Fundamentals of Christian Education, 390.

Бурханы Үгэнд “баримт бүр өөрийн ач холбогдолтой” гэж бидэнд мэдүүлсэн байдаг бөгөөд хэрэв наймдугаар бүлэгт “үзэгдэл” хэмээн орчуулагдсан еврей хэлний хоёр өөр үг байдгийг бид үл тоомсорлохоор сонговол, Лаодикейн сохролыг өөрсдөдөө өөрснөө учруулах хариуцлагыг хүлээнэ. Эртний зүйр үгэнд, “харахыг хүсдэггүй хүмүүсээс илүү сохор хүн үгүй” гэдэг.

“Библид хүн төрөлхтөн энэ амьдралд ч, эсвэл ирэх амьдралд ч зохистойгоор бэлтгэгдэхийн тулд ойлгох шаардлагатай бүх зарчим агуулагддаг. Мөн эдгээр зарчмыг хүн бүр ойлгож чадна. Түүний сургаалыг үнэлэн хүндэтгэх сэтгэлтэй хэн боловч Библиэс ганцхан хэсгийг уншихдаа ч түүнээс ямар нэгэн тустай бодлыг олж авалгүй өнгөрөхгүй. Гэвч Библийн хамгийн үнэ цэнтэй сургаал нь хааяа нэг юмуу холбоо хамааралгүй байдлаар судалснаар олж авдаг зүйл биш юм. Түүний агуу үнэний тогтолцоо нь яаран, эсвэл хайхрамжгүй уншигчид шууд ялган харахаар тийм байдлаар өгөгдөөгүй. Түүний олон эрдэнэс нь өнгөн дор нэлээд гүнд оршдог бөгөөд тэдгээрийг зөвхөн хичээнгүй судалгаа, тасралтгүй чармайлтаар л олж авч болно. Агуу бүхэл бүтэн байдлыг бүрдүүлдэг үнэнүүдийг ‘энд бага багаар, тэнд бага багаар’ эрж хайж, цуглуулах ёстой.” Исаиа 28:10.

“Ийнхүү эрэн нягталж, нэгтгэн цуглуулбал, тэдгээр нь хоорондоо төгс нийцүүлэн тааруулсан нь илэрхий болно. Сайн Мэдээ бүр бусдыгаа нөхөн гүйцээж, эш үзүүлэлт бүр нөгөөгөө тайлбарлан, үнэн бүр өөр нэгэн үнэний хөгжүүлэлт болдог. Иудейн тогтолцооны хэв шинжүүд Сайн Мэдээгээр тодорхой болдог. Бурханы үгэн дэх зарчим бүр өөрийн байр суурьтай, баримт бүр өөрийн ач холбогдолтой. Мөн энэ бүх бүтцийн бүрэн цогц нь, төлөвлөлт болон хэрэгжилтийн аль алинд, Өөрийн Зохиогчийн талаар гэрчлэл өгдөг. Ийм бүтцийг Хязгааргүйн оюун ухаанаас өөр ямар ч оюун санаа сэтгэн бодож, бүтээн байгуулж үл чадна.” Боловсрол, 123.

“Үзэгдэл” гэсэн үг Даниел номын наймдугаар бүлэгт арван удаа тохиолддог. Гэвч тэр арван тохиолдол нь еврей хэлний хоёр өөр үгээс бүрдэх бөгөөд тэдгээр үгсийн утга адил биш юм. Хэрэв тэд нэг л зүйлийг илэрхийлдэг байсан бол Даниел тэр арван тохиолдол бүрт зөвхөн нэг үгийг л хэрэглэх байсан. Даниел хоёр үг хэрэглэсэн нь учиртай. Учир нь тэр хоёр үг тус бүр өөр өөрийн гэсэн утгатай бөгөөд нэг нь Даниелын “харсан” үзэгдлийг, нөгөө нь түүний “сонссон” үзэгдлийг илэрхийлдэг. Арван гуравдугаар зүйлд “үзэгдэл” хэмээн орчуулагдсан үг нь *châzôn* бөгөөд энэ нь “харагдац”, эсвэл “үзэгдэл”, “зүүд”, эсвэл “зөнчийн айлдвар” гэсэн утгатай. Би уг тодорхойлолт болон Даниел түүнийг хэрхэн хэрэглэснийг үндэслэн үүнийг “зөгнөлийн түүхийн үзэгдэл” гэж нэрлэдэг.

Даниелын наймдугаар бүлгийн нэгдүгээр зүйлд Даниел, “надад нэгэн үзэгдэл үзэгдэв” гэж хэлдэг; хоёрдугаар зүйлд тэрээр “үзэгдэлд харсан” хэмээн хоёртаа өгүүлдэг. Дараа нь арван гуравдугаар зүйлд, “үзэгдэл хэдий хүртэл үргэлжлэх вэ” гэсэн асуулт тавигдана. Эдгээр бүх

хэрэглээ нь еврей хэлний “châzôn” гэдэг үг мөн. Харин арван тавдугаар зүйлд, Даниел яг тэрхүү адил үгийг хэрэглэсэн хамгийн чухал тохиолдолд бид хүрч ирдэг. Учир нь тэрээр, “би”...“үзэгдлийг харж, утгыг нь эрэн хайсан үед” гэж хэлдэг. Даниел châzôn үзэгдлийг харсныхаа дараа, энэ нь юу гэсэн утгатай болохыг ойлгохыг хүссэн юм. Энэ бол тус бүлэгт Левит хорин зургаад буй “долоон цаг үе”-ийн нуугдмал байдалтай гүнзгий холбоотой нэгэн баримт мөн.

Тэр мөн арван долоо болон хорин зургаадугаар эшлэлд châzôn хэмээх үгийг хэрэглэдэг. “Үзэгдэл” гэсэн үг Даниелын наймдугаар бүлэгт арван удаа гардаг бөгөөд châzôn гэдэг үг тэдгээрийн долоог нь илэрхийлдэг. Даниел “үзэгдэл” хэмээн орчуулагддаг нөгөө еврей үгийг дөрвөн удаа хэрэглэдэг. Тэр нөгөө еврей үг нь mar’eh бөгөөд “харагдал” гэсэн утгатай.

Даниелын наймдугаар бүлэгт châzôn долоон удаа, харин mar’eh дөрвөн удаа тохиолддог бөгөөд хамтад нь тэд Англи хэлний “vision” хэмээх үг Даниелын наймдугаар бүлэгт нийт арван удаа гарсныг илэрхийлдэг. Долоо дээр дөрөв нэмбэл арван нэг болдог. Учир нь Даниел mar’eh гэдэг үгийг хэрэглэсэн тохиолдлуудын нэгэнд нь уг үгийг тодорхойлогддог утгаар нь орчуулсан байдаг. Тэр нь арван тавдугаар эшлэлд, Даниел эш үзүүлээгийн түүхийн châzôn үзэгдлийн “утгыг хайж” байх үед, түүний өмнө “хүний төрхтэй адил нэгэн” “зогссон” явдал юм. “Төрх” гэдэг үг нь mar’eh мөн. Иймээс Даниел наймдугаар бүлэгт mar’eh гэдэг үгийг дөрвөн удаа хэрэглэсэн бөгөөд тэдгээрийн нэгийг нь “төрх” гэсэн үндсэн тодорхойлолттой нь нийцүүлэн орчуулсан бол үлдсэн гурван удаад нь “үзэгдэл” хэмээн орчуулжээ.

Би Хаан Жеймсийн Библийг орчуулсан хүмүүсийг ямар нэгэн байдлаар шүүмжлэхийг санал болгож байгаа биш. Гэвч арван гуравдугаар эшлэлд Хаан Жеймсийн Библи дэх цорын ганц нэмэгдсэн үг (“тахил”) байдгийг тэмдэглэх хэрэгтэй бөгөөд онгод түүнийг “эх бичвэрт хамаарахгүй” хэмээн тодорхой мэдэгддэг. Цаашлаад онгод тэр нэмэгдсэн үгийг “хүний мэргэн ухаанаар нэмсэн” гэж хэлдэг. Яг тэр бүлэгт еврей хэлний хоёр өөр үгийг хоёуланг нь англи хэлний нэг ижил үгээр орчуулсан байдаг. Эдгээр хоёр үгийн ялгааг таньж мэдэх нь яагаад зайлшгүй чухал болох шалтгаан нь туйлын гүн ач холбогдолтой юм.

Тэгээд улиран тохиохдоо, би, тийм ээ би Даниел, үзэгдлийг үзээд, утгыг нь эрэн хайж байх үед, харагтун, миний өмнө хүний дүр төрхтэй нэгэн зогсож байв. Тэгэхэд би Улаи мөрний хоёр эргийн хоорондохоос хүний дуу хоолойг сонсов; тэр дуудан, —Габриел аа, энэ хүнд үзэгдлийг ойлгуул,— гэж хэлэв. Даниел 8:15, 16.

Даниел өөрийн саяхан “үзсэн” “châzôn үзэгдлийн” “утгыг эрэн хайж” байх үед Христ Габриелд Даниелыг саяхан “сонссон” “mar’eh үзэгдлийг” ойлгохуйц “болгох”-ыг мэдэгдэв. Даниел эш үзүүлээгийн түүхийн үзэгдлийг ойлгохыг хүсэж байсан боловч арван гуравдугаар зүйлд Палмони (ярьсан тэр нэгэн ариун) хэмээн тодорхойлогдсон Христ Габриелд Даниелыг “châzôn үзэгдлийг” бус, харин “mar’eh үзэгдлийг” ойлгуулахыг тушаасан юм. Арван тав, арван зургаадугаар зүйлүүдэд Габриелын зорилго нь Даниелыг “mar’eh үзэгдлийг” ойлгуулах явдал гэж тодорхой өгүүлэгддэг бөгөөд энэ нь “үзэгдэл” гэж орчуулагдсан, “төрх байдал”, “харагдах байдал” гэсэн утгатай үг болохоос Даниелын

ойлгохыг хүсэж байсан эш үзүүлэгийн түүхийн үзэгдэл биш юм. Габриелын даалгаврыг танин мэдэхгүйгээр Левит хорин зургаагийн “долоон цаг” ил харагдах атлаа нуугдмал хэвээр байдаг.

Хорин зургаадугаар эшлэлд “үзэгдэл” гэж орчуулагдсан еврей хоёр үг хоёулаа нэгэн эшлэлд оршиж байгаа бөгөөд тэрхүү эшлэл нь Даниелын “долоон цаг хугацаа”-ны тухай гэрчлэлийн үнэнийг нээх үндсэн түлхүүрүүдийн нэг болдог.

Тэгээд өгөгдсөн орой ба өглөөний үзэгдэл үнэн мөн; иймээс энэ үзэгдлийг битүүмжил, учир нь энэ нь олон өдрийн хойно биелэх болно. Даниел 8:26.

Хорин зургаадугаар ишлэл дэх “үдэш ба өглөөний үзэгдэл” нь *mag'eh* үзэгдэл бөгөөд “төрх байдал”, “харагдах байдал” гэсэн утгатай; харин “битүүмжлэгдэх” ёстой байсан үзэгдэл нь эш үзүүлэгийн түүхийн *châzôn* үзэгдэл юм. “Үдэш ба өглөө” гэсэн хэллэг нь энэ хоёр үзэгдлийн хоорондын ялгааг тусгаарлан тодорхойлдог зүйл мөн. Энэ нь Библи үүсэхэд хүний хүчин зүйл хэрхэн оролцсоныг харуулах өөр нэг жишээгээр тийнхүү илэрхийлдэг. Хүний хүчин зүйл нь Библийн үгсийг тэмдэглэн үлдээсэн эш үзүүлэгчдээс бүрдээд зогсохгүй, Библийг орчуулсан хүмүүсийг ч мөн багтааж байв. Библи нь Христийн адил, бурханлаг ба хүний чанарын нэгдлийг илэрхийлдэг. Тэрхүү хүний чанар нь Адам нүгэл үйлдсэний дараах үеэс эхлэн, Библийг тэмдэглэн үлдээж, орчуулсан хүмүүст хүрэх хүртэл түүхийн турш уруудан дамжин ирсэн. Христ ч, Библи ч хоёулаа Бурханы Үг мөн бөгөөд Бурханы Үг нь цэвэр ариун юм. Учир нь энэхүү нэгдлийн бурханлаг тал нь махан биед оршин байсан аливаа хязгаарлалтыг үргэлж дийлэн захирч байсан билээ.

Есүс Христийн боол Паул, элч байхаар дуудагдаж, Бурханы сайн мэдээний төлөө тусгаарлагдсан нь—Тэрээр үүнийг өмнө нь Өөрийн эш үзүүлэгчдээр дамжуулан ариун Судруудад амласан билээ—махбодын дагуу Давидын үр удмаас төрсөн, бидний Эзэн Есүс Христ болох Түүний Хүүгийн тухай юм. Ром 1:1–3.

“Орой ба өглөө” гэсэн хэллэг Бурханы Үгэнд дахин дахин тохиолддог бөгөөд хорин зургаадугаар эшлэлд орчуулсантай адил үргэлж “орой ба өглөө” гэж орчуулагддаг; мөн Эхлэл дэх бүтээлийн түүхэнд “тэгээд үдэш болж, өглөө болж ...” хэмээн дахин дахин өгүүлдэг олон тохиолдолд ч ийнхүү орчуулагддаг. Үнэндээ, баримт бүхэн өөрийн ач холбогдолтой байдаг бөгөөд (энэ баримтыг ойлгох нь нэн чухал), Библи дотор “орой ба өглөө” гэсэн хэллэгийг “орой ба өглөө” гэж орчуулаагүй цорын ганц газар (хорин зургаадугаар эшлэлд орчуулсантай адил бус) нь Даниелын наймдугаар бүлгийн арван дөрөвдүгээр эшлэл юм. Тэнд, зөвхөн тэнд л Бурханы Үгэнд “орой ба өглөө” гэсэн хэллэгийг зүгээр л “өдрүүд” гэж орчуулсан байдаг.

Тэр надад: «Хоёр мянга гурван зуун хоног хүртэл; тэгээд ариун сүм ариусгагдана» гэж айлдав. Даниел 8:14.

Арван хоёр ишлэлийн дараа, Даниелын мөнөөх бүлэгт, еврей хэлний “үдшээс өглөө хүртэл” гэсэн хэллэг нь үргэлж орчуулагддаг ёсоороо орчуулагдсан байдаг; харин Адвентизмын гол багана бөгөөд суурь болсон тэр ишлэлд уг хэллэгийг зүгээр л “өдрүүд” хэмээн орчуулжээ.

Хаан Жеймсийн Библийн орчуулагчдыг ийм илэрхий зөрчил гаргахад ямар нөлөө хүргэсэн бэ? Тэд хорин зургаадугаар ишлэл дэх уг хэллэгийг Библийн бусад бүх тохиолдолтой нийцүүлэн орчуулсан. Харин хорин зургаадугаар ишлэлээс арван хоёр ишлэлийн өмнөх, арван дөрөвдүгээр ишлэлд, тэдний хүний чанар нь арван гуравдугаар ишлэлийн асуултын хариунд онцгой ялгал тавьжээ. Мөн арван гуравдугаар ишлэлийн асуултад Библид нэмж болохгүй байсан нэг үг (“тахил”) орсон байв. Бурхан арван дөрөвдүгээр ишлэлийг тун гүн гүнзгий бөгөөд онцгойлон ялгарахуйц байдлаар харагдуулахыг хүссэн. Ингэснээрээ Тэр мөн Габриелд Даниелд ойлгуулахыг тушаасан зүйл юу болохыг тодорхойлсон юм.

Арван зургаадугаар эшлэлд, Даниел эш үзүүлэгийн түүхэн чазон үзэгдлийг ойлгохыг эрэлхийлж байсан хэдий ч, Есүс Габриелд Даниелыг мар’эх үзэгдлийг ойлгуулахыг тушаасан. Хорин зургаадугаар эшлэлд, “хэлэгдсэн үдэш ба өглөөний үзэгдэл” нь “үнэн” гэж өгүүлдэг. Чазон үзэгдэл нь эш үзүүлэгийн “хараа” байсан бол, мар’эх үзэгдэл нь “хэлэгдсэн” байсан, учир нь тэр нь аман байдлаар өгөгдсөн байв. Энэ нь арван дөрөвдүгээр эшлэлд, Палмони “хоёр мянга гурван зуун үдэш ба өглөө хүртэл; тэгээд ариун газар цэвэрлэгдэх болно” хэмээн хэлэхэд өгүүлэгдсэн билээ. Хорин зургаадугаар эшлэлд “үдэш ба өглөө” гэсэн хэллэгийг хэрэглэн, үүнийг “хэлэгдсэн” үзэгдэл мөн хэмээн тодорхойлсноор, Даниелын наймдугаар бүлэг дэх хоёр үзэгдлийн хоорондын ялгааг зааж өгдөг. Даниелын “харсан”, мөн Даниелын ойлгохыг хүссэн эш үзүүлэгийн түүхийн үзэгдэл нь, Даниелын “сонссон” бөгөөд “хэлэгдсэн” тэр үзэгдлээс өөр байсан. Илүү чухал нь, Даниелын “сонссон” үзэгдэл нь Габриелын Даниелд ойлгуулах ёстой байсан тэрхүү үзэгдэл мөн байв.

Ариун Библийг бүтээх үйлсэд оролцсон хүн төрөлхтөн Даниелын наймдугаар бүлэгт “үзэгдэл” хэмээх үгийг арван удаа тэмдэглэн үлдээсэн бөгөөд ингэснээр “харсан” нэг үзэгдэл болон “сонссон” өөр нэгэн үзэгдлийн хоорондын ялгааг далдалжээ. Ийнхүү тэд Христийн зорилго нь Даниелыг өөрийн “харсан” үзэгдлийг ойлгохоос илүүтэй, өөрийн “сонссон” үзэгдлийг ойлгох явдал байсан гэдгийг тодотгон илэрхийлдэг онцлолыг бүдгэрүүлсэн юм. Одоо бид Габриел өөрт нь оноогдсон үүргийг биелүүлэхийн тулд юу хийдгийг авч үзэж болно.

Тийнхүү тэр миний зогсож байсан газарт ойртон ирэв. Түүнийг ирэхэд би айж, нүүрээрээ газар унав. Харин тэр надад, Хүний хүү ээ, ойлго; учир нь энэ үзэгдэл эцсийн цагт хамаарна, гэж хэлэв. Тэр надтай ярьж байх үед би нүүрээрээ газарт унан гүн нойронд автсан байв. Гэвч тэр надад хүрч, намайг босгон, хөл дээр минь зогсоов. Тэгээд тэр, Болгоогтун, уур хилэнгийн төгсгөлийн эцэст юу болохыг би чамд мэдүүлнэ. Учир нь эцэс нь тогтоогдсон цагт ирнэ, гэв. Даниел 8:17–19.

Одоо Габриел үнэн болох хоёр мянга гурван зуун үдэш ба өглөөнүүдийн үзэгдлийг Даниелд ухааруулах ажлаа эхэлж байна. Тэр эхлээд эш үзүүлэгийн түүхийн үзэгдэл, châzôn үзэгдэл нь “эцсийн цагт” байх болно гэдгийг түүнд мэдэгдэв. Дараа нь, Даниел эш үзүүлэгийн нойронд байх зуур, Габриел Даниелд хүрч, түүнийг босгон эгц зогсоов. Тэр түүнд “Би чамд мэдүүлэх болно” гэж мэдэгдэв.

Энэ нь Палмони (Христ) Габриелд юу хийхийг айлдсан хэрэг бөгөөд Тэрээр: “Габриел аа, энэ хүнд үдэш ба өглөөний *mar'eh* үзэгдлийг ойлгуул” хэмээн хэлсэн билээ. Габриел Даниелд “уур хилэнгийн төгсгөлийн эцэст юу болохыг” мэдүүлэхээ хэлдэг. Тэнд байна! Тэнд Левит хорин зургаад буй “долоон цаг” байна! Энэ нь яг Габриел эш үзүүлэгчдийг дахин дахин гэрчлэн тунхаглаж, бичвэрүүддээ хэрэглүүлэхээр удирдсан эш үзүүлэлийн тэрхүү арга барилаар далдлагдсан байдаг! Тэр арга барил нь “мөр дээр мөр, энд жаахан, тэнд жаахан” юм.

Урия Смитийн “Даниел ба Илчлэлтийн тухай бодрол” хэмээх номд (Адвентист хүн бүр, тэр ч байтугай тэдний хөршүүд хүртэл мэдэх учиртай) Смит Даниел номын наймдугаар бүлгийн арван долоогоос арван есдүгээр эшлэлийн талаар ийнхүү тайлбарласан байна:

“Тогтоосон цагт төгсгөл ирнэ, мөн уур хилэнгийн эцсийн төгсгөлд юу болохыг түүнд мэдүүлнэ хэмээх ерөнхий мэдэгдлээр тэрээр үзэгдлийн тайлбарт орж байна. Уур хилэн нь тодорхой хугацааг хамарч буйгаар ойлгогдох ёстой. Ямар хугацаа вэ? Бурхан Өөрийн ард түмэн Израильд тэдний ёрын муу үйлсийн улмаас Өөрийн уур хилэнг тэдэн дээр асгана гэж айлдсан; мөн ингэж Тэрбээр ‘Израилийн бузар, хорон муу ноён’-ы тухай заавар өгсөн нь: ‘Тиарыг зайлуулж, титмийг ав.... Би түүнийг эргүүлнэ, эргүүлнэ, эргүүлнэ: тэр нь эрх нь байдаг Нэгэн иртэл байхгүй болно; тэгээд Би түүнийг Түүнд өгнө.’ Езекиел 21:25–27, 31.”

“Энд Бурханы Өөрийн гэрээт ард түмний эсрэгх уур хилэнгийн үе; ариун сүм болон цэрэг хөл дор гишгэгдэх ёстой хугацаа байна. Израиль Вавилоны хаант улсын эрхшээлд ороход титэмт өмсгөл авхуулж, титэм нь буулгагдсан юм. Эш үзүүлэгчийн үг гурвантаа давтагдсантай нийцэн, энэ нь Меде ба Персүүдээр дахин, Грекчүүдээр дахин, Ромчуудаар дахин эргүүлэн сүйтгэгдсэн. Дараа нь иудейчүүд Христийг няцаасныхаа улмаас удалгүй газар дэлхийн өнцөг булан бүрт тараагдсан; сүнслэг Израиль нь махбодын үр удмын байрыг эзэлсэн; гэвч тэд газар дэлхийн хүчнүүдийн эрхшээл дор байгаа бөгөөд Давидын сэнтийг дахин байгуулж босгох хүртэл,—түүний хууль ёсны өв залгамжлагч болох Энх тайвны Ханхүү, Мессиа ирэх хүртэл, тэгээд тэр сэнтий Түүнд өгөгдөх хүртэл,—тэр хэвээр байх болно. Тэгвэл тэрхүү уур хилэн төгсөнө. Энэ хугацааны төгсгөлийн эцэст юу болохыг тэнгэрэлч одоо Даниелд мэдүүлэх гэж байна.” Uriah Smith, *Daniel and the Revelation*, 201, 202.

Смитийн тодорхойлж буй тэрхүү “уур хилэн” нь МЭӨ 677 онд Манассе ассиричуудад баригдан Вавилонд хүргэгдсэнээр эхэлсэн юм. Харамсалтай нь, Смит МЭӨ 586 онд Зедекиагийн түлхэн унагаагдсаныг авч, түүнийг арван есдүгээр эшлэлийн “уур хилэн”-гийн хугацааны эхлэл гэж оноодог. Смит уг эшлэлд “уур хилэнгийн эцсийн төгсгөл” гэж өгүүлсэн нь ямар утгатай болохыг ердөө авч үздэггүй. Тэр үүнийг зүгээр л “уур хилэн” хэмээн үздэг; гэвч хэрэв “уур хилэнгийн эцсийн төгсгөл” гэж буй бол хэл зүй, логикийн хувьд “уур хилэнгийн анхны төгсгөл” ч мөн наад зах нь байх ёстойг шаарддаг. Смит боолчлолын далан жил нь МЭӨ 606 онд Небухаднезар Иехоиахимын эсрэг анхны довтолгоогоо хийснээр эхэлснийг мэдэж байсан атлаа, уур хилэнгийн хугацааны эхлэлийг Небухаднезарын гурав дахь довтолгооноос, өөрөөр хэлбэл Иудагийн сүүлчийн хаан Зедекиагийн эсрэг үйлдэгдсэн довтолгооноос тогтоосон юм.

“Бид түүний [Даниелын] эрт амьдралын тухай бусад ямар ч эш үзүүлэгчийн талаар тэмдэглэгдэн үлдсэнээс илүү нарийн дэлгэрэнгүй мэдээтэй боловч, түүний хааны угсааных байсан, магадгүй тэр цагт үлэмж олширсон байсан Давидын гэрийн хүн байсан гэдгээс өөрөөр, төрөлх нь болон удам гарвал нь бүрэн харанхуйд үлдсэн байдаг. Тэрээр МЭӨ 606 онд, далан жилийн олзлогдлын эхэнд, Вавилоны хаан Небухаднезарын хаанчлалын эхний жилд, Иудагийн язгууртан олзлогдогсдын нэгэн болж анх үзэгддэг. Иеремиа болон Хабакук эш үзүүллээ хараахан айлдсаар байв. Езекиел удалгүй эхэлж, түүнээс жаахан хожим Обадиа; гэвч энэ хоёр хоёулаа Даниелын урт бөгөөд алдарт үйлчлэлийн төгсгөлөөс олон жилийн өмнө ажлаа дуусгасан. Түүний дараа ердөө гурван эш үзүүлэгч л гарч ирсэн: МЭӨ 520–518 онд богино хугацаанд нэгэн цагт эш үзүүлэгчийн албыг хашсан Хаггай ба Зехариа, мөн Хуучин Гэрээний эш үзүүлэгчдийн сүүлчийнх болох, МЭӨ 397 оны орчимд богинохон хугацаанд идэвхтэй байсан Малахи.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 19.

Смит арван есдүгээр эшлэлийн “зэвүүцэл”-ийг цаг хугацааны нэгэн үе хэмээн зөв тодорхойлсон. Тэрээр уг хугацааг Даниел номын наймдугаар бүлгийн арван гуравдугаар эшлэлтэй нийцүүлэн ариун сүм болон цэргийг дэвслэн гишгэх үе хэмээн зөв тодорхойлж, төгсгөлийн цэгийг ч мөн 1844 оны 10 дугаар сарын 22-ны өдөр хэмээн зөв тогтоосон.

Смит зарим талаар зөв байсан боловч эш үзүүлэгийг хэрэглэхдээ өөрийнх нь онцлог болсон арга барилаар үнэнийг алджээ. Тэрээр түүхийн талаарх өөрийн ойлголтыг эш үзүүлэгийн үгээр удирдуулахын оронд, эш үзүүлэгийн үгийн тайлбараа түүхээр удирдуулсан. Хэрэв бид эш үзүүлэгийн түүхийг Библиэр тодорхойлуулбал, тэгвэл түүхэд хандахад хэрэгтэй зөв мэдээллийг бид олж авна.

Библи хүн хэнд дийлдэнэ, тэр хүндээ боол болдог гэж сургадаг.

Тэд өөрсдөө мөхөл завхралын боолууд атлаа, хүмүүст эрх чөлөөг амладаг. Учир нь хүн юунд дийлэгдэнэ, тэр л зүйлдээ боолчлогддог. 2 Петр 2:19.

Манассе МЭӨ 677 онд Вавилонд олзлогдон аваачигдсан. Иуда ялагдан боолчлолд орсон нь тэндээс эхэлсэн юм. Энэ нь 1843 болон 1850 оны аль алиных нь зурагт дүрслэгдсэн эхлэх цэг бөгөөд Эгч Уайт тэдгээрийг зөв хэмээн дэмждэг. Смит Даниелын наймдугаар бүлэг, арван гуравдугаар зүйлд өгүүлсэн хөл дор гишгэлтийг Иудагийн сүүлчийн хаан Зедекиагаас эхлүүлдэг. Зедекиа нь аажмаар явагдсан шүүлтийн төгсгөл байсан болохоос эхлэл нь биш байв. Эгч Уайт Манассегийн Вавилонд олзлогдсон явдлыг ирэх ёстой зүйлийн “урьдчилгаа” гэж тодорхойлдог. “Урьдчилгаа” гэдэг нь барьцаа төлбөр бөгөөд дараа нь үргэлжлэх өөр төлбөрүүдтэй худалдан авалтын эхлэлийг тэмдэглэдэг.

“Эш үзүүлэгчид үнэнчээр сануулга болон уриалгаа үргэлжлүүлэн өгсөөр байв; тэд Манассед болон түүний ард түмэнд аймшиггүйгээр ярьсан; гэвч тэдний мэдээг үл тоомсорлов; ухарсан Иуда анхааран сонссонгүй. Ард түмэн гэмшилгүй хэвээр байсаар байвал тэдэнд юу тохиолдохын ноцтой дохио болгон Эзэн тэдний хааныг Ассирийн цэргүүдийн нэгэн бүлэглэлд баригдахыг зөвшөөрч, тэд түүнийг ‘дөнгөөр хүлж, Вавилон уруу авч явсан,’ энэ нь тэдний түр нийслэл байв. Энэ зовлон хааныг ухаан оруулжээ; ‘тэр өөрийн Бурхан ЭЗЭНээс гуйж, эцэг өвгөдийнхөө Бурханы өмнө үлэмжхэн даруу

болж, Түүнд залбирав: тэгэхэд Тэр түүний гуйлтад таалж, түүний гуйлтыг сонсоод, түүнийг дахин Иерусалимд, өөрийнх нь хаант улсад нь авчирсан. Тэгээд Манассе ЭЗЭН бол Бурхан мөн гэдгийг мэдэв.’ Шастирын дэд 33:11–13. Гэвч энэ гэмшил хэдий онцгой байсан боловч, олон жилийн турш үргэлжилсэн шүтээн шүтлэгийн зан үйлүүдийн ялзруулагч нөлөөнөөс хаант улсыг аврахад хэтэрхий оройтсон байв. Олон хүн бүдэрч унасан бөгөөд дахин хэзээ ч босохгүй байлаа.” Зөнчид ба хаад, 382.

Манассе “долоон цаг”-ийн “хараал”-ыг эхлүүлсэн “урьдчилгаа төлбөр”-ийг тэмдэглэсэн бөгөөд энэ нь сүүлчийн “уур хилэн” байсан юм. Учир нь “эхний уур хилэн” нь аль хэдийн МЭӨ 723 онд умард хаант улс олзлогдон аваачигдах үед эхэлсэн байв. Дараа нь Иехоиаким унаган түлхэгдэж, Даниел олзлогдон аваачигдах үед, Иеремиа заасан олзоллын далан жил МЭӨ 606 онд эхэлсэн. Иехоиакимаас хойш хоёр хааны дараа Иерусалим сүйрч, Иудагийн сүүлчийн хаан Зедекиа өөрийн хөвгүүд өөрийнх нь өмнө хядуулж байхыг харсан бөгөөд үүний дараа түүний нүдийг ухаж сохлоод, түүнийг Вавилонд олзлон аваачсан.

Смит шат дараалсан шүүлтийн бүхэл бүтэн үйл явцыг Зедекиад оноон хамааруулж, өөрийн таамаглалын нотлох эшлэл болгон Зедекиагийн шүүлтийг ашигласан. “Хорон муу бөгөөд бузар булай ханхүү” байсан Зедекиагийн шүүлт нь Христ хаанчлал тогтоохоор иртэл Иудагийн титмийг зайлуулах ёстойг үнэхээр илтгэсэн юм. Смит, “тэд газрын эрх мэдэлтнүүдэд захирагдаж байна, мөн Давидын сэнтий дахин тогтоогдох хүртэл—түүний хууль ёсны өв залгамжлагч, энх тайвны Жонон болох Мессиа ирэх хүртэл—тэгсээр байх болно; тэгээд энэ нь түүнд өгөх болно” гэж хэлсэн. 1844 оны 10-р сарын 22-нд, Даниелын номын долдугаар бүлэг, арван гурав ба арван дөрөвдүгээр эшлэлүүдийн биелэл болгон, Хүний Хүүгээр дүрслэгдсэн Христ хаанчлал хүлээн авахаар Эцгийн өмнө ирсэн.

Шөнийн үзэгдлүүд дунд би харж байтал, тэнгэрийн үүлсийн хамт Хүний Хүүтэй адил Нэгэн ирж, Өдрүүдийн Эртнийд хүрч ирэв; түүнийг Түүний өмнө авчирлаа. Түүнд эрх мэдэл, алдар суу, хаанчлал өгөгдсөн нь бүх ард түмэн, үндэстэн, хэлтэн Түүнд үйлчлүүлэхийн тулд бөлгөө. Түүний эрх мэдэл бол өнгөрөн одохгүй мөнхийн эрх мэдэл, Түүний хаанчлал бол устаж үгүй болохгүй хаанчлал мөн. Даниел 7:13, 14.

Эгч Уайт Даниелын долоодугаар бүлгийн арван гурав, арван дөрөвдүгээр эшлэлүүд 1844 оны 10 дугаар сарын 22-нд биелсэн болохыг баталдаг.

“Ариун газрыг цэвэршүүлэхийн тулд Христ бидний Тэргүүн Тахилчийн хувиар хамгийн ариун газарт ирэх нь, Даниел 8:14-т үзүүлэгдсэнчлэн; Хүний Хүү Эртний Нэгэний өмнө ирэх нь, Даниел 7:13-т өгүүлэгдсэнчлэн; мөн Эзэн Өөрийн сүмд ирэх нь, Малахийн зөгнөн хэлснээр, эдгээр нь нэг л үйл явдлын дүрслэлүүд юм; мөн үүнийг Матай 25 дахь арван охины тухай Христийн сургаалт зүйрлэлд өгүүлсэн сүйт залуу хуримд ирэх явдлаар ч бас төлөөлүүлэн үзүүлсэн байдаг.” Агуу Тэмцэл, 426.

Смит “уур хилэнгийн эцсийн төгсгөл”-ийн гол элементийг авч үзээгүй. Тэрээр Иуда Манассегийн үед дарангуйлагдсан болохыг тодорхойлдог, мөн Зедекиагаас өмнөх хоёр хааны үед эхэлсэн олзлогдол нь Зедекиа өөрийн хувь тавилантай учрахаас өмнө Иуда аль хэдийн Вавилоны эрхшээлд орсон байсныг мөн илэрхийлдэг тэрхүү библийн зарчмыг

зайлсхийсэн. Ийм илт орхигдууллуудтай атлаа тэрээр, “энд Бурханы Өөрийн гэрээт ард түмний эсрэгх уур хилэнгийн үе байна; ариун газар болон цэргийг хөл дор гишгэлэгдэх хугацаа мөн байна” хэмээн мэдэгдсэн. Иймээс тэрээр “Бурханы уур хилэнгийн үе”-ийг Даниелын наймдугаар бүлэг, арван гуравдугаар зүйлийн “хэр удаан” гэсэн асуулттай шууд холбон үзэж байна. Арван дөрөвдүгээр зүйл дэх хариулт нь 1844 оны 10 дугаар сарын 22 хүртэл байсан.

Вавилоны боолчлолд тараагдан цөлөгдсөн явдал нь МЭӨ 677 онд эхэлж, 1844 он хүртэл үргэлжилсэн шаталсан түүх байв. Тэр хугацаа нь хоёр мянга таван зуун хорин жилтэй тэнцэх бөгөөд энэ нь мэдээж Левит хорин зургаад буй “долоон үе” мөн. 1844 оны аравдугаар сарын 22-нд тэрхүү хугацааны төгсгөл нь Даниелд хорин гурван зуун үдэш ба өглөөнүүдийн “*mar'eh* үзэгдэл”-д хоёр дахь гэрчийг өгсөн юм.

Габриелд тэрхүү үзэгдлийг Даниелд ойлгуулахыг тушаасан бөгөөд Габриелын хийсэн зүйл нь 1844 оны 10 дугаар сарын 22-ны төгсгөлийн огнооны талаар хоёр дахь гэрчийг өгөх явдал байсан юм. Тэрээр хоёр цаг хугацааны зөгнөлийн биелэх огноог тогтоохын тулд хоёр дахь гэрчийг өгөөд зогсоогүй, харин Смитийн зөв тэмдэглэснээр, 1844 онтой холбогдох тэрхүү хоёр дахь гэрчтэй холбоотой хугацаа нь арван гуравдугаар эшлэлд ариун сүм болон цэргийг хөл дор гишгэгдэх хугацаа хэмээн тодорхойлогдсон байв. Арван гуравдугаар эшлэл дэх асуулт нь: “Өдөр тутмын тахилын тухай, мөн хоосролын гэм нүглийн тухай үзэгдэл хэр удаан үргэлжлэх вэ? Ариун сүм ба цэрэг хоёуланг хөл дор гишгүүлэхэд хэр удах вэ?” гэсэн юм. Тэрхүү хугацаа нь Левит хорин зургаад дурдсан “долоон үе” байсан юм.

Смитийн олж хараагүй, эсвэл тодорхойлон танихаас зайлсхийсэн зүйл нь арван есдүгээр эшлэл дэх “уур хилэн” нь тэрхүү уур хилэнгийн “эцсийн төгсгөл” байсан явдал юм. Хэрэв “эцсийн” гэж байгаа бол мөн “эхний” гэж бас байх ёстой бөгөөд Даниел арван нэгдүгээр бүлэгт “эхний уур хилэн” хэзээ төгссөнийг тодорхойлдог. Тэрээр Харанхуй зууны үед ноёрхож байсан папын засаглалыг зааж байгаа бөгөөд папын засаглал уур хилэн гүйцэлдэж, өөрөөр хэлбэл төгсөх хүртэл амжилттай байх болно гэж өгүүлдэг.

Хаан өөрийн хүслээр үйлдэх бөгөөд өөрийгөө өргөмжлөн, өөрийгөө бүх бурхдаас дээгүүр агуу болгоно; тэрээр бурхдын Бурханы эсрэг гайхамшигт үгсийг хэлж, уур хилэн гүйцэлдэх хүртэл цэцэглэн хөгжинө. Учир нь тогтоогдсон зүйл заавал биелэгдэх болно. Даниел 11:36.

Гучин зургаадугаар ишлэл нь элч Паул Тесалоникчуудад бичсэн хоёр дахь захидалдаа өөрийн үгээр эш татсан ишлэл мөн хэмээн өргөнөөр ойлгогддог.

Хэн ч та нарыг ямар ч аргаар бүү мэхлэгдүүлэг; учир нь эхлээд урвалт гарч, нүглийн хүн, сүйрлийн хүү илчлэгдэхээс нааш тэр өдөр ирэхгүй. Тэр нь Бурхан хэмээн нэрлэгддэг бүхэн болон шүтэгддэг бүхэнтэй сөргөлдөн, өөрийгөө тэдгээрийн дээгүүр өргөмжилдөг; тийнхүү өөрийгөө Бурхан мөн гэж харуулан, Бурханы сүмд Бурхан мэт суудал эзэлдэг. 2 Тесалоник 2:3, 4.

Бурханы Үгийг элч Паулын хэлсэн “нүглийн хүн”, мөн “мөхлийн хүү”, өөрөөр хэлбэл “Бурхан гэж нэрлэгддэг, эсвэл мөргөгддөг бүхнээс дээгүүр өөрийгөө эсэргүүцэн

өргөмжлөгч” нь мөн “өөрийн хүслийн дагуу үйлдэх; өөрийгөө өргөмжлөн, өөрийгөө бүх бурхдаас дээгүүр агуу болгох” тэрхүү “хаан” мөн. Энэ хоёр эшлэл хоёулаа Ромын папыг зааж байна. Даниел пап “уур хилэн гүйцэлдэх” хүртэл амжилттай байх болно гэж бичсэн бөгөөд энэ нь урагшлан түрэх гэсэн утгатай. Гучин зургаадугаар эшлэл дэх тэрхүү уур хилэн “тогтоогдсон” байв. “Тогтоогдсон” гэсэн үг нь “шархдуулах” гэсэн утгатай.

Папын засаглал 1798 онд өөрийн “үхлийн шарх”-ыг авсан бөгөөд тэр үед “анхны уур хилэн” биелж, өөрөөр хэлбэл төгсгөл болсон юм. “Биелүүлэх” гэдэг үг нь дуусгах буюу зогсоох гэсэн утгатай. Наймдугаар бүлгийн арван есдүгээр эшлэл дэх “уур хилэн”-гийн төгсгөл нь ариун газар болон цэргийг хөл дор гишгэлүүлэх хугацааны төгсгөлийг зааж өгсөн. Тэр нь 1844 онд төгссөн боловч “анхны” уур хилэн 1798 онд төгссөн юм.

“Сүүлчийн хилэн” нь МЭӨ 677 онд хаан Манассе ассиричуудад Вавилон уруу олзлогдон аваачигдсанаас хойш хоёр мянга таван зуун хорин жилийн дараа, 1844 онд төгссөн. “Эхний” хилэн нь МЭӨ 723 онд Израилийн хойд хаант улс ассиричуудад боолчлолд аваачигдсанаас хойш хоёр мянга таван зуун хорин жилийн дараа, 1798 онд төгссөн.

Даниелын ном дахь нуугдмал “долоон үе”-ийн талаар хэлэх зүйл үүнээс ч олон бөгөөд бид үүнийг дараагийн өгүүлэлдээ авч үзнэ.

““Лаодикейчуудын чуулганы тэнгэрэлчид ийн бич: Эдгээрийг Амен, итгэмжит бөгөөд үнэн Гэрч, Бурханы бүтээлийн Эхлэл ийн айлдаж байна; Би чиний үйлсийг мэднэ: чи хүйтэн ч биш, халуун ч биш. Чи хүйтэн эсвэл халуун байгаасай гэж Би хүснэ. Тиймээс чи бүлээн бөгөөд хүйтэн ч биш, халуун ч биш тул Би чамайг Өөрийн амнаасаа бөөлжүүлэн гаргана. Учир нь чи, Би баян, эд хөрөнгөөр арвижсан, юугаар ч гачигдахгүй гэж хэлдэг; гэтэл чи өөрөө хэчнээн өрөвдөлтэй, золгүй, ядуу, сохор, нүцгэн гэдгээ мэддэггүй.”

“Эзэн энд Өөрийн ард түмэнд анхааруулга өгөхөөр Өөрийн дуудсан үйлчлэгчдээр дамжуулан хүргэгдэх ёстой мэдээ нь амар амгалан ба аюулгүй байдлын тухай мэдээ биш гэдгийг бидэнд харуулж байна. Энэ нь зөвхөн онолын төдий зүйл бус, харин бүх талаар практик шинжтэй юм. Бурханы ард түмэн Лаодикейнханд хандсан мэдээнд махан биеийн аюулгүй байдалд оршиж буй байр суурьтайгаар дүрслэгдсэн байдаг. Тэд өөрсдийгөө сүнслэг ололт амжилтын өргөмжлөгдсөн байдалд хүрсэн хэмээн итгэж, тайван амарч байна. “Чи “Би баян, эд хөрөнгөөр бялхаж, надад юу ч хэрэггүй” гэж хэлдэг; гэвч чи өөрийгөө хөөрхийлэлтэй, өрөвдөлтэй, ядуу, сохор, нүцгэн гэдгээ мэддэггүй.”

“Хүн төрөлхтний оюун санаанд, тэд бүхэлдээ буруудсан атлаа өөрсдийгөө зөв гэж итгэхээс илүү агуу мэхлэл юу ирж чадах билээ! Үнэн Гэрчийн мэдээ Бурханы ард түмнийг гунигт мэхлэлтэд автсан байдалд нь олдог, гэвч тэд тэрхүү мэхлэлт дунд чин үнэнч байдаг. Өөрсдийнх нь байдал Бурханы мэлмийд хэр зэрэг өрөвдөлтэй болохыг тэд мэддэггүй. Хандагдсан хүмүүс өөрсдийгөө сүнслэг байдлын хувьд өндөрлөг нөхцөлд байна хэмээн магтан сайрхаж байх зуур, Үнэн Гэрчийн мэдээ тэдний аюулгүй гэсэн итгэлийг нь тэдний жинхэнэ байдлыг—сүнслэг сохрол, ядуурал, хөөрхийлэлтэй байдлыг—цочирдом яллан тунхаглалтаар эвдэн нураадаг. Ийнхүү огтлон шархлуулсан,

хатуу энэ гэрчлэл алдаа байж үл чадна, учир нь үүнийг өгүүлэгч нь Үнэн Гэрч мөн бөгөөд Түүний гэрчлэл зөв байх ёстой.” Testimonies, volume 3, 252.